

MARIN DRŽIĆ - VIKTORIJA OD NEPRIJATELJA
Redateljica predstave je Ivica Boban, a Hrvoje Ivanković potpisuje dramaturški koncept i oblikovanje teksta. Marin Držić je jedna od uloga Ozrena Grabarića

DUBROVAČKE IGRE Naš kritičar gledao je predstavu na javnoj probi

Onoliko koliko su Glembajevi blijedi, toliko je Viktorija jarka

PIŠE
TOMISLAV ČADEŽ

Ozren Grabarić izvanredno je, suvereno, duboko zašao u Držićev jezik, Držićevo doba, u Mediteran, u kamen, u igru svjetla i vjetra, i njegova niska uloga, Marin Držić, Negromant Dugi Nos, Pomet, Stanac, Skup i još koja sitnija, u predstavi "Marin Držić - Viktorija od neprijatelja" znači da je položio majstorski ispit.

Onoliko koliko je predstava "Gospode Glembajevih" redatelja Zlatka Svibena nahvao, toliko je predstava "Marin Držić - Viktorija od neprijatelja" redateljice Ivica Boban nazbilj - ukratko da odvagнем dvije ovogodišnje dramske premijere na Dubrovačkim ljetnim igrama. Onoliko koliko su "Glembajevi" blijedi, toliko je ova "Viktorija" jarka.

A budžet im je obrnuto proporcionalan rezultatu. Koliko su "krležinci" dobili novca previše, toliko

su ga "držićevci" dobili premalo. Primjerice, kostimografkinja Doris Kristić imala je za 80-ak kostima na raspolaganju 17.500 kuna. Da prikaže hod stoljeća, antiku, rimske patricije, zatim od 16. do 21., grčke korove, renesansne plemiće, kurtizane, vladare, senatore, nove komunalne redare i najsuvremenije pometaće ulica... Te još paralelan hod mašte, satire, vile, bogove...

DRAMATIČNI PARK Ovu potonju, "držićevsku" predstavu (pomoćnik redatelja Paolo Tišljarić) gledao sam u još ne posve umivenom izdanju, no cjelovitu, na javnoj probi, prije premijere, uživajući u nekonvencionalnom ambijentu gotovo praznih montažnih tribina, u dramatičnom Parku Umjetničke škole, čiju pozadinu zakriva prijeteca, možda nedovoljno ovdje iskorištena vertikala zapuštene zgradurine i platoa podno nje.

Ruševina unutar biser-grad, tema držićevska za sebe. Scenografija Miljenka Sekulića diskretno se povinivala prostoru, svedena na prvi plan podesta-pozornice a

svjetlo Vesne Kolarec (pomoćnik Ivan Štok) oživilo je dramatičnost i surovost drugog i trećeg plana. U istoj je funkciji i nadrealan video-program Ivana Lušičića.

Temelj kuću gradi. Za djelo u kazališnoj knjižici stoji: dramaturški koncept i oblikovanje teksta Hrvoje Ivanković. Autor je odviše skroman: nije posrijedi gulaš od Držića, "koncept", nego suvremena commedia erudita, samostalno i živo dramsko djelo.

Ivanković je napisao punokrvnu dramu s Držićem. Poznata Ivšićeva poema "Marin Držić ili bujica života" odviše je didaktična, Šnajderova drama "Držićev san" dosadna, Matkovićeva drama "General i njegov lakrdijaš" premalo o Držiću. Mujičić-Senker-Skrabe huncuta-

Koliko su "krležijanci" dobili previše, toliko su "držićevci" dobili premalo. Budžet je obrnuto proporcionalan rezultatu

rija "Novela od stranca" odviše je retorička vježba. Zanimljiv biografski roman Fede Šehovića "Vidra" ne bavi se književnim djelima. Još i očito važan veleroman Luka Paljetka "Marin, Roman o Držiću", još ga nisam svladao...

MENTALITET GRADA U dopisivanju pak recimo "Dunda Maroja" (ništa od Držića nije sačuvano cijelo), okušali su se Ranko Marinković i Antun Šoljan, a Ivanković je eto prvi uspio skladno unijeti u dramsko djelo Držićevu i fizičku, i papirnatu i imaginarnu biografiju. Iz Držićevih rukopisa uzeo je čisto književnim postupkom što odgovara njegovoj viziji glavnog lika a sve citate i svoje domišljaje uskladio u priču o suvremenom Gradu kao Držićevu Gradu i obrnuto. Razlika je: sada se sve smije rijet, i svatko smije rijet, pa se istina još bolje krije...

Ivica Boban desetljećima dovodi studente glume na Igre i pravi s njima predstave uz pasku pokojeg iskusnijeg, afirmiranog glumca. Ovaj je put počinila i subverziju. Načinila dakle predstavu koja će

Grad i naljutiti. Grad u kojem bi se Držić danas družio s Ivankovićem, s Marom Martinovićem, Igorom Hajdarhodžićem i pio bi kavu kod Lučija, kupao se na Lokrumu, a izbjegavao bi Knežev dvor preko puta kojeg je izgubljen Pomet a radi nejeftin koktel-bar u kojem nemaju limuna a do kojeg se ponosno izdiže katedrala sa svircem ledima okrenutim portalu - sviri za obližnje ugostiteljstvo, jer su crkveni oci očito i katedralu iznajmili...

Ima u Ivankovića Krleže, iz Areteja, Držićeva ključnog apologeta, koji bi moguće ovako opisao i ovo scensko putovanje: "To nijesu samo čuvide, ni karnevalske nagravljene nakaze, ni pastorele ispjevane za svadbu pojedinih dubrovačkih grandseigneura, već doista prava, živa, sugestivna gluma koja je samu sebe nadživjela snagom nadarenog, nepatvorenog, živog scenskog govora."

Držićeve riječi i djela ovdje su, da ostanem s Krležom (kad su ga već napustili u Glembajevima), "dosegle pravu stvaralačku svrhu", i prikazan je mentalitet jednog bogatog grada koji se ponosi osrednjosti, koji zna biti koliko civiliziran toliko i okrutan, koliko proračunat toliko i strašljiv... Duhovit je stoga, ako ne uvijek i nepredvidiv, scenski pokret Nikoline Medak, ekspresivna je, u skladu s igrom svjetla, glazba Ozrena Glasera.

Najbolji otrovi na svijetu spravljali su se u renesansnom Dubrovniku a slično su otrovne i Držićeve replike u kojima otkriva gramzivost i glupost sugrađana. Okrutnost Grada stameno ali ne i ukočeno, nego vješto i gotovo sjetno, igra Maro Martinović kao Voda glumačke družine, Cicerone, Senatur, Dundo Maroje, Dundo Niko, Trgovac u gradu, Kum na piru, Zlatikum, Redatelj, Polinesto...

Doris Šarić Kukuljica sjenči predstavu vedrom patinom kao Hekuba, Stojna, Vukosava, Dobre, Gospoda Omakalina, Nevjestina mati. Branimir Vidić Flika živopisan je, tek ponešto krut, kao Cicerone, Senatur, Pedant, Otac Florin, Arkulin.

Još se ističu Jure Radnić kao Satir i Romano Nikolić kao Kupido a još glume, plešu, pjevaju (vokalna pedagoginja Iva Mihelić), mačuju (pouda: Lovro Buva) i sviraju: Glorija Dubelj, Ivana Gulin, Iva Kraljević, Nika Lasić, Petra Svrtan, Danijel Ljuboja, Josip Brakus, Ugo Korani, Marin Klišmanić, Robert Španić i Mateo Videk. ■